

fentlige Arbejder min Tak, fordi han ikke har glemt denne Sag, selv om det er længe siden, vi begyndte at forhandle om den; men nu har taget den op paa ny; og jeg kan paa mit Partis Vegne udtale, at vi med stor Beredvillighed vil yde vort Bidrag til at fremme disse to Lovforslag saa hurtigt, som det er muligt.

Oprindeligt havde man her i Landet kun faa Bestemmelser angaaende Jernbanernes Erstatningspligt, idet der med Hensyn til Spørgsmaalet om Anlæg af Baner blev henvist til Forordningen af 1845; og i de approberede Takstregulativer og senere, da de private Baner kom til, i disses Koncessioner, blev der indsat forskellige Bestemmelser vedrørende de Pligter, der paahvilede Banerne, og de Krav, der eventuelt kunde stilles til dem. Forholdet blev yderligere reguleret derved, at man vedtog en Lov af 26. Marts 1898, og ifølge denne Lovs Ordlyd maatte man antage, at den Skade, som forvoldtes Personer, skulde erstattes, medens Loven ikke vedrørte Skade, der paa anden Maade blev foranlediget ved Jernbanedrift, f. Eks. Brand af Bygninger, der ligger i Nærheden af Jernbanelinien. Men saa faldt der i 1908 en Højesteretsdom, foranlediget ved, at et Brandassuranceelskab paastod, at den Løseforsikring, det skulde betale i Anledning af en Ildebrand, som man mente var forvoldt af et Tog, som havde passeret Bygningen, skulde betales af Jernbanen. Det var i dette Tilfælde, saa vidt jeg husker, Statsbanerne, det gjaldt. Men senere er der faldet andre Domme, af hvilke det fremgaar, at det nu uigenkaldeligt er slaaet fast ved Højesteret, at Jernbanerne har Erstatningspligt baade overfor Personer og Gods, der befordres med Banerne, og endvidere Erstatningspligt overfor Brandskade, forsaa vidt Jernbanerne ikke kan bevise, at andre har foranlediget den paagældende Ildebrand. Jernbanerne er altsaa her stillet paa en særlig Maade; medens det i andre Tilfælde, hvor der begaaes en Forbrydelse, skal bevises, at den vedkommende har begaaet Forbrydelsen, er det her, Banerne skal bevise, at det er andre, der har forvoldt Skaden, og kan de ikke det, bliver det vedkommende Jernbaneselskab dømt til at udrede den Erstatning, hvorom der er Tale. Det forekommer mig, at man i Landstinget mere holdt sin Haand over Assuranceelskaberne end over Jernbaneselskaberne. Assuranceelskaberne har den Fordel, at naar en Bygning ligger for nær ved en Jernbane eller ikke er opført

paa saa forsvarlig en Maade, som den burde være, kan vedkommende Assuranceelskab forhøje Kontingentet. Det plejer Selskaberne ogsaa at gøre. Kunde et Brandassuranceelskab nu, naar en Bygning, for hvis Forsikring Selskabet i længere Tid havde opkrævet en forhøjet Præmie, brændte, slippe for at betale Skadeserstatning og føre denne Pligt over paa Jernbanerne, vilde Brandassuranceelskaberne være i høj Grad favoriserede.

Det første Lovforslag, der her foreligger, behandler Spørgsmaalet om Erstatningspligt overfor Personer, og der er for Lovgivningsmagten særlig Anledning til at befatte sig med dette Spørgsmaal. Siden den store Ulykke ved Gentofto — det var vel nærmest denne, som gav Anledning til Vedtagelsen af Loven af 26. Marts 1898 — og yderligere siden den store Brammingeulykke har man faaet Erfaring for, hvilke Erstatningssummer der kan blive Tale om, naar man ikke har Lovregler, hvorefter den Slags Ting fastsættes. Det er derfor ganske naturligt, at Ministeren har anmodet Kommissionen om at tage dette Spørgsmaal op til nærmere Overvejelse. De her foreslaaede Lovbestemmelser giver faste og bestemte Regler dels for det Maksimum og dels for det Minimum af Erstatning, der kan være Tale om at paalægge de vedkommende Jernbaner, ved hvilke saadanne Ulykker passerer. Det glæder mig, at disse Spørgsmaal ikke i Fremtiden skal indankes for Domstolene, men at der foreslaas nedsat en Kommission, hvis Opgave det bliver, naar mindelig Overenskomst ikke kan tilvejebringes, at afsige en Kendelse, som er endelig. Det anser jeg for at være overordentlig formaalstjenligt til at fremme en hurtig Afgørelse af alle disse vigtige Spørgsmaal.

Lovforslaget angaaende Spørgsmaalet om Foranstaltninger mod Brandfare ved Jernbanedrift tager jo nærmest Sigte paa at forebygge, at saadan Skade kan afstedkommes, idet der nu foreslaas meget strengere Regler og Bestemmelser, der skal iagttages, hver Gang en ny Jernbane anlægges, og det trænger man i høj Grad til. Jeg mener ogsaa, der i høj Grad trænges til, at der bliver ført Tilsyn med, at de fastsatte Regler overholdes. Det kan ikke nytte at give Regler, naar man ikke sørger for, at de bliver overholdt, og der er i mange Tilfælde en ikke ringe Fare, idet det er blevet Sædvane at anlægge større og mindre Fabrikker saa nær Jernbanen som muligt, for at Transporten til og fra Stationen kan blive saa bekvem som